

FundiPau

Butlletí Estiu 2016

112

- 2015: 65 milions de persones desplaçades
- Antoni Soler, nou president de FundiPau
- Per al control i l'abolició de les armes

FundiPau és una ONG nascuda el 1983 que treballa per un món en pau. A través d'una opinió pública cada cop més informada i activa, impulsa tots aquells canvis culturals i estructurals que han de fer possible l'eradicació de la violència com a forma de relació entre les persones i els pobles.

Per començar

Millorar la democràcia

Només cal veure l'agressivitat de la dialèctica política, la corrupció no sempre perseguida o algunes pràctiques fraudulentoses d'espionatge polític, per concloure que la nostra democràcia no està sana, i només podrà estar-ho quan tothom posi el seu esforç a complir les lleis justes, denunciar les injustes, respectar les idees dels adversaris polítics, participar amb honestat en l'administració de la cosa pública, raonar sempre amb més arguments i menys estómac i vetllar pels interessos de tothom i no pels de les elits.

A això s'afegeix la tendència generalitzada a veure-ho tot sota el prisma de la seguretat, arribant si cal a restringir alguns drets i llibertats en nom de la màxima seguretat ciutadana, objectiu que

sabem impossible perquè el binomi llibertat-seguretat només s'equilibra quan es treballa decididament per la justícia i per la cohesió social, no quan ens obsessionem per un dels dos extrems.

Com veieu, se'ns ha girat feina, i molta. Ara més que mai, en aquest temps governat per la por, pel tancament de files davant la diversitat, per les respostes gasives i vergonyants (com en el cas de l'asil als refugiats), és el temps de la ciutadania, d'aixecar-nos aquí i allà per defensar les conquestes que hem fet ja en favor de la humanitat i per les conquestes que encara hem d'assolir, com la d'un món més pacífic i just. Som-hi!

Xavier Masllorens, membre del Patronat de FundiPau

Notícies

Antoni Soler Ricart, nou president de FundiPau

Agafa el relleu a Xavier Masllorens

Antoni Soler és, des del 13 de juny, el nou president del patronat de FundiPau en substitució de Xavier Masllorens, qui ha presidit l'entitat des del 2011 i que des d'ara s'hi manté com a vocal.

Soler s'ha dedicat professionalment a l'ensenyament i des dels anys 70 ha militat en col·lectius pacifistes com els Amics de l'Arca, la Marxa de la Llibertat i el casal de la Pau. Gran coneixedor de la figura de Gandhi, l'any 1983 va participar en el naixement de la Fundació per la Pau.

Altres canvis en l'òrgan de govern de l'entitat han estat la incorporació de la politòloga i promotora cultural **Judit Carrera** i del professor i educador per la pau **Albert Marzà**, a més de diverses variacions en els càrrecs: la fins ara vocal **Montserrat Arbós** és la nova secretària en substitució de **Francesc Gusi**, que deixa el patronat després de vint-i-cinc anys (tot i que continua col·laborant activament amb les campanyes de FundiPau) i **Francesc Vilurbina**, també vocal, passa a ocupar el càrrec de tresorer.

Xavier Masllorens: "He tingut el privilegi de liderar aquest projecte durant cinc anys amb un equip tècnic, voluntariat i patronat molt capaç i motivat per seguir fent de FundiPau una entitat referent. Ara seguiré participant des d'un altra posició, amb la mateixa il·lusió."

Moltes gràcies, Xavier!

Patronat de FundiPau:

President
Antoni Soler

Vicepresidenta
Carme Suñé

Secretària
Montserrat Arbós

Tresorer
Francesc Vilurbina

Vocals
Maria Carme Bernat, Albert Caramés, Judit Carrera, Teresa Dalmau, Enric Masllorens, Xavier Masllorens, Albert Marzà, Rafael Vilasanjuan

Director:
Jordi Armadans

Antoni Soler: "Assumeixo el càrrec, conscient d'heretar una obra ingent, feta gràcies a l'esforç i al treball de molts i amb la il·lusió d'atansar-nos una mica més cap aquest horitzó on la guerra no serà més que un mal record del passat, que ens avergonyirà. Mentrestant, cada mort evitada, cada vida dignificada ja justifica la nostra feina."

Benvingut, Antoni!

Conflictes

2015: un milió de refugiats arriben a Europa pel Mediterrani

Ja són 65 milions les persones desplaçades i refugiades al món

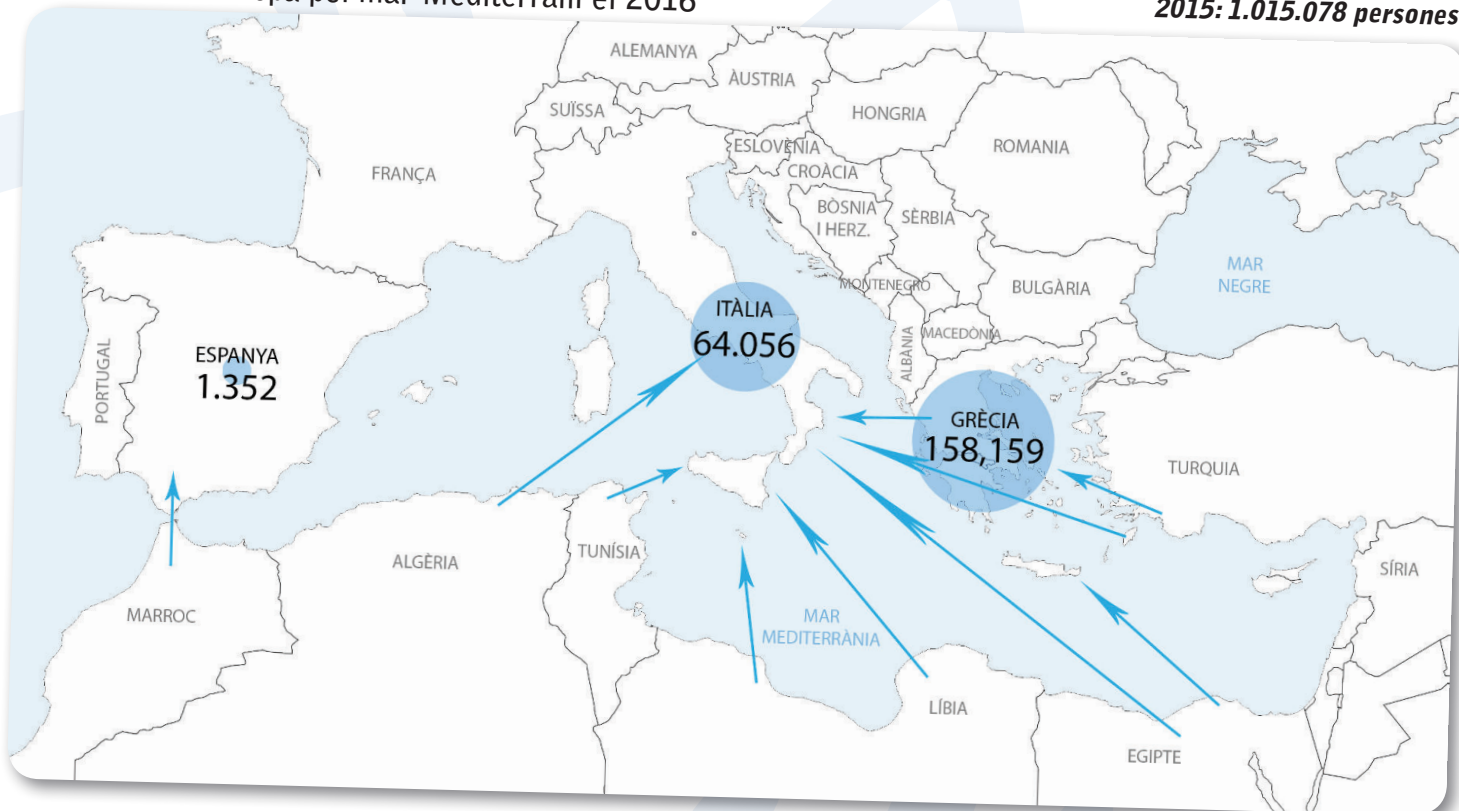
La crisi de refugiats no és una qüestió que s'hagi d'abordar només en funció de com afecta Europa. Cal anar més enllà. El seu origen s'ha de buscar en la situació en què viuen milers de persones a l'Àfrica i al Pròxim Orient que, per sobreviure, es veuen forçades a fugir de conflictes armats, crisis humanitàries, desastres mediambientals i dictadures. Cal anar a l'arrel dels

problemes però, mentrestant, no podem abandonar ningú a les portes d'una Europa benestant.

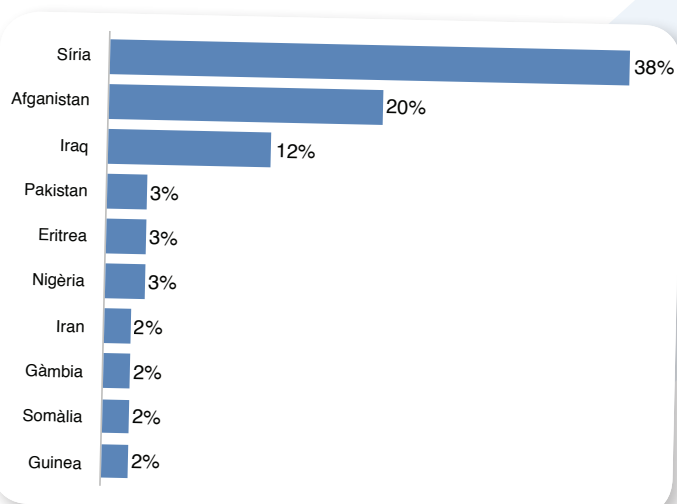
Tradicionalment el Mediterrani ha estat un punt de trobada entre pobles. Ara és una de les principals vies de fugida per a milers de persones. Les xifres parlen per si soles.

Arribades a Europa pel mar Mediterrani el 2016

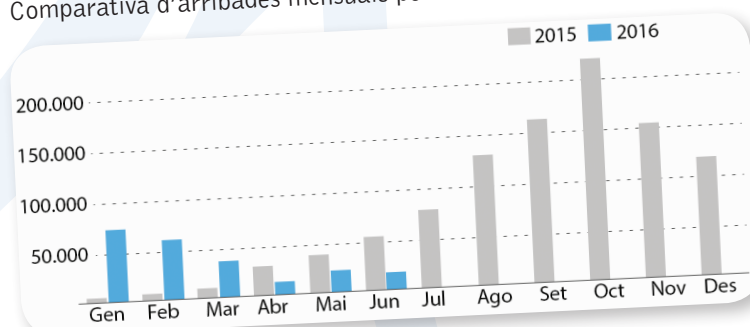
2016: 223.557 persones
2015: 1.015.078 persones

Els 10 principals països d'origen de les arribades per mar

Comparativa d'arribades mensuals pel Mediterrani

Desarmament

I Jornada Alfons Banda

Tres campanyes per al control i l'abolició de les armes

Podem evitar que es vinguin armes a conflictes com el de Síria? És possible prohibir les armes nuclears? Es pot prevenir l'existència dels Robots Assassins? Els tres convidats a la taula rodona *Tres campanyes per al control i l'abolició de les armes*, celebrada del 26 de maig a Barcelona, van mirar de donar resposta a aquestes i d'altres qüestions relacionades amb el desarmament.

Els assistents, van tenir l'oportunitat de conèixer de primera mà els avenços i els esculls amb què es troben actualment les tres principals campanyes de desarmament i control d'armes en les quals FundiPau participem.

La taula rodona, organitzada en el context de la I Jornada Alfons Banda, va comptar amb la participació d'**Allison Pytlak**, responsable d'incidència política d'Armes sota Control (Control Arms), **Beatrice Fihn**, directora de la Campanya Internacional per a l'Abolició de les Armes Nuclears (ICAN) i **Thomas Nash**, membre de la junta directiva d'Aturem els Robots Assassins (Stop Killer Robots). El periodista, analista internacional i membre del patronat de FundiPau, **Rafael Vilasanjuan**, va moderar el debat.

Aquest acte es va realitzar gràcies al suport de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament.

Xavier Masllorens

Va ser l'encarregat d'inaugurar la jornada amb unes paraules d'homenatge i record a l'Alfons Banda: *"Era una persona profundament honesta intel·lectualment. No li valia dir que una cosa la veia bé perquè els que la deien eren amics o que la veia malament perquè els que opinaven eren adversaris ideològics. No mirava el qui sinó allò que es deia per intentar avançar sempre en el camí de la resolució pacífica dels conflictes i del treball per la pau"*.

Allison Pytlak

"Amb el Tractat sobre Comerç d'Armes (TCA) aprovat el 2013 a les Nacions Unides i en vigor des del 24 de desembre de 2014, ara el principal repte que tenim a la campanya és vetllar pel seu compliment."

"Un dels objectius del TCA és evitar la desviació d'armes del mercat legal al mercat il·legal, perquè quan tot està regulat i tots els països actuen en base a les mateixes normes és molt més complicat que les armes arribin al mercat negre o a mans dels traficants."

Thomas Nash

"Si no ho aturem, la tecnologia dels robots assassins els permetrà decidir les seves accions, disparar o no, atacar o no, sense cap intervenció humana, sense ningú al darrere o en la distància que fos responsable de donar l'ordre. Les conseqüències d'aquesta tecnologia, si es desenvolupa, són imprevisibles a tots els nivells, humanitari, de destrucció, legal, etc."

"Els robots assassins potser reduirien les baixes als exèrcits —argument dels que hi estan a favor—, però segur que augmentarien les morts de civils."

Jornada Alfons Banda

“Buscar, discutir i assajar solucions humanes per als grans problemes de la humanitat és fer que l'home sigui humà i que ho sigui la societat”, assegurava el

fundador i president de FundiPau Alfons Banda (1944 – 2014), fent palesa la seva ferma aposta pel debat i el diàleg com a vies per dirimir els conflictes i les discrepàncies.

Per tal de mantenir viu aquest llegat i el record de l'Alfons, des de FundiPau hem volgut instaurar una Jornada anual que permeti l'anàlisi, la reflexió i l'intercanvi d'idees sobre temes relacionats amb els conflictes i la construcció de la pau.

La taula rodona sobre les campanyes de control i abolició de les armes va inaugurar la Jornada Alfons Banda i va ser un bon exemple de debat i participació.

Beatrice Finn

“70 anys després d'Hiroshima i Nagasaki els estats nuclears encara confien en aquestes armes i lluny d'avançar cap al desarmament, inverteixen en la seva modernització i en la millora dels seus arsenals.”

“La Campanya per a l'Abolició de les Armes Nuclears se centra en el terrible impacte humanitari d'aquestes armes per mirar d'aconseguir-ne la prohibició i comptem amb la implicació d'organitzacions humanitàries com el Comitè Internacional de la Creu Roja. Aquestes agències reconeixen que no podrien fer front a l'emergència humanitària que suposaria l'explosió d'una bomba nuclear.”

Control d'armes

Resultats de l'informe *Llicències per a matar?*

“Cal un embargament d'armes a les parts implicades en el conflicte del Iemen i més control i transparència en la propera legislatura”

Aquestes són algunes de les peticions que fem Amnistia Internacional, FundiPau, Greenpeace i Oxfam Intermón després d'analitzar les exportacions d'armes espanyoles del primer semestre del 2015. Unes armes que es podrien usar per a cometre atrocitats.

L'informe *¿Licencias para matar?* (fundipau.org/informes-de-seguiment-de-la-llei-fets-per-les-ong) fet públic a mitjan maig, alerta de les mancances en el sistema de control de les exportacions d'armes i inclou recomanacions per reforçar-ne el control i la transparència. Les ONG denunciem el risc evident que armes exportades a la coalició saudita que actua al Iemen; a Colòmbia, a Egipte, a l'Iraq, a Israel o al Pakistan, entre d'altres operacions preocupants, s'usin per a cometre violacions greus del dret internacional i seguirem vigilant l'aplicació estricta de

la legislació espanyola i del Tractat sobre Comerç d'Armes.

En el primer semestre del 2015, les exportacions d'armes espanyoles van superar els 1.800 milions d'euros, xifra que suposa un creixement del 15,8% en relació amb el promig dels tres darrers anys. Les exportacions d'armes autoritzades van arribar als 1.678 milions d'euros, un augment del 9,1% respecte al promig de les vendes en el període 2012-2015.

Quasi un terç de les exportacions espanyoles d'armes en el primer semestre de 2015 es va destinar als països de la coalició encapçalada per l'Àrabia Saudita que opera a la guerra del Iemen des del març del 2015. En aquest període, Espanya hi va exportar armes com avions, municions, bombes, torpedes, coets i míssils per valor de 560 milions d'euros.

Més de 3.000 civils, entre els quals 700 menors, han perdut la vida al Iemen i almenys 2,5 milions de persones s'han vist desplaçades de les seves llars des que va començar el conflicte el març del 2015.

S'han documentat 32 atacs aeris, inclosos atacs a hospitals, escoles, mercats i mesquites, que podrien constituir crims de guerra.

El 83% de la població iemenita necessita ajuda humanitària.

Demanem als partits polítics i al govern que es constitueixi, que adoptin mesures per reforçar el sistema de control de les exportacions d'armes i millorar el nivell de transparència de la informació publicada pel govern, deixant de considerar secretes les actes de l'organisme que autoritza o denega les exportacions d'armes.

Operacions preocupants

¿Licencias para matar? identifica **13 operacions especialment preocupants**, entre les quals hi apareixen les vendes de munició i bombes a l'Àrabia Saudita; armes petites i municions a les forces armades del Brasil; municions, avions i bombes, torpedes, coets i míssils a Colòmbia; vehicles de terra, avions, recanvis i diversos equips i sistemes a Egipte; municions i bombes, torpedes, coets i míssils a les forces armades de l'Iraq; granades de mà de gas lacrimogen i aerosols de defensa personal a la policia de Tunísia, vehicles blindats, aeronaus i diversos equips al Pakistan i diversos tipus d'armes com bombes, coets i míssils a Israel.

Davant d'aquestes dades, demanem:

- Que es compleixin estrictament la Llei espanyola sobre comerç d'armes, aprovada el 2007, i el Tractat sobre Comerç d'Armes, en vigor des del 2014, i altres normes internacionals.
- Que es millori la qualitat i detall de la informació publicada, l'avaluació del risc de les operacions i la verificació de l'ús i usuaris finals de les armes exportades.
- Que es reforci el control parlamentari, assignant a la Comissió de Defensa una funció de control parlamentari previ en el cas de les operacions preocupants.

Edita: FundiPau
Av. Meridiana, 30 - 32, esc. A,
entl. 2a - 08018 Barcelona
Tel. 93 302 51 29
www.fundipau.org
President: Antoni Soler
Director: Jordi Armadans

Coordinació butlletí:
Lourdes Vergés
Maquetació: Toni Viader
Impressió: Gràfiques Alpres
Dipòsit legal: B-50326-2077
Foto de portada: Refugiada al
camp de New Kavala, Grècia.

Autora: Maria Carme Bernat

Butlletí **Estiu 2016**

**Butlletí fet amb la
col·laboració de:**

Generalitat
de Catalunya

En breu

Sabies que...

El 9 de juliol se celebra el Dia Internacional per a la Destrucció de Pistoles i armes petites. Decretat per les Nacions Unides l'any 2001, la jornada ens recorda l'amenaça que representa l'excés d'armes per a la seguretat humana. Segons la Xarxa Internacional d'Acció sobre les Armes Lleugeres, prop de mil milions d'armes circulen per tot el món i se'n produeixen 8 milions més cada any. Per això, reduir l'arsenal mundial i sensibilitzar sobre la necessitat d'aturar la proliferació és clau per protegir les persones de la violència armada.

Com a exemple de bones pràctiques hi ha el cas d'Àustria on ara fa 20 anys es va reformar la llei d'armes i les morts per arma de foc s'han reduït a més de la meitat, a més d'evitar matances massives. Part de l'èxit es deu a la recompra i destrucció de més d'un milió d'armes que estaven en mans de civils.

Peticció a NNUU sobre l'Àrabia Saudita i el Iemen

Més de trenta organitzacions d'arreu, entre les quals FundiPau, hem enviat una carta oberta al Secretari General de les Nacions Unides, Ban Ki-moon, en què se li demana que no tregui la coalició liderada per l'Àrabia Saudita de la 'llista de la vergonya' de NNUU atès que vulnera els drets dels infants al Iemen. Ban Ki-moon havia anunciat la decisió de fer-ho. La carta, impulsada per l'ONG Human Rights Watch, denuncia que hi ha evidències clares que els atacs aeris de la coalició que lidera l'Àrabia Saudita sobre el Iemen ha provocat la mort i ha ferit milers d'infants.

XI Memorial Joan Gomis

Fins al 5 de setembre es poden presentar les candidatures per obra periodística i per trajectòria periodística a l'onzena edició d'aquest premi de periodisme solidari. S'han d'enviar a memorialjoangomis@gmail.com. Trobareu més informació i les bases a la web de FundiPau. L'acte de lliurament es farà el mes de novembre.

Cicle Cinema i Solidaritat de Girona

El mes de maig vam participar, juntament amb Justícia i Pau, en el cicle Cinema i Solidaritat de Girona presentant la pel·lícula 'Mandarinas' sobre la inhumanitat i els dilemes que planteja la guerra. Tradicionalment, FundiPau participem cada any en aquest cicle que es fa al Cinema Truffaut de la capital gironina on es projecten pel·lícules relacionades amb els drets humans, la pau, els conflictes i la cooperació.

Ajuda'ns a construir una cultura de pau

> Nom i cognoms _____ > NIF _____
> Adreça _____ > Codi postal _____ > Població _____
> Telèfon _____ > Correu electrònic _____

Vull col·laborar amb FundiPau, mitjançant les aportacions que indico a continuació (marca amb una x les teves aportacions o bé escriu la quantitat que desitgis)

12€ 30€ 60€ _____ €

☐ Cada mes per domiciliació bancària (omplir dades)	☐ Cada 2 mesos per domiciliació bancària (omplir dades)
☐ Cada 3 mesos per domiciliació bancària (omplir dades)	☐ Un cop l'any per domiciliació bancària (omplir dades)
☐ Una sola vegada per domiciliació bancària (omplir dades)	☐ Una sola vegada per taló adjunt
☐ Una sola vegada amb ingrés al compte* de FundiPau	

Domiciliació bancària

> Banc / Caixa _____ > Titular del compte o llibreta _____
> Compte / llibreta > Data _____
Entitat Oficina Control Número compte

Les aportacions de fins a 150 € anuals desgraven un 75% en fer la Declaració de la Renda. Estem rebuts de tots els donatius. Envia aquesta butlleta a:
FundiPau - Av. Meridiana, 30 - 32, esc. A, entl. 2a. 08018 Barcelona
*El número de compte de FundiPau a Catalunya Caixa és:
IBAN: ES02 2013-0616-88-0200477680

Abans de fer-me soci, vull rebre més informació

Signatura del titular del compte / llibreta

Parlant de pau amb...

Antoni Soler**“La violència pot aportar ‘victòries’, però no solucions”**

Antoni Soler (Barcelona, 1951) és, des del mes de juny, el nou president del Patronat de Fundipau, entitat a la qual ha estat vinculat des de la seva fundació, el 1983. Des dels anys 70 ha estat implicat en grups pacifistes i noviolents i ha col·laborat en múltiples iniciatives. Ha treballat com a professor durant més de 40 anys i és especialista en Gandhi.

Quan comença el teu compromís amb la pau?

Des de sempre he sentit un rebuig visceral a la violència. M'imaginava en una guerra, apuntant algú, i immediatament se'm presentava la imatge d'una família vivint el mateix drama que es viuria a casa meva, cas que fos jo el mort. Això em resultava insuportable i interiorment no acceptava de cap manera ser actor de tal barbaritat. Ja més gran, un cop acabats els estudis, casualment em parlen del Grup d'Amics de l'Arca de Barcelona i de Lanza del Vasto. A partir d'aquí descobreixo un món que respon a la meva inquietud, i d'una cosa en va venint una altra.

Emprens la presidència de Fundipau en plena crisi de refugiats. Quin ha de ser el paper de l'entitat en un context com l'actual?

El cas dels refugiats és doblement escandalós. D'una banda amb les polítiques,

les ambicions econòmiques, el comerç d'armes, etc., generem les situacions que produeixen l'èxode de milions de persones. D'altra banda, ens neguem a acollir-los. Doble crueltat. Una entitat com la nostra s'ha de dedicar prioritàriament a denunciar i combatre el primer d'aquests escàndols. Si és urgent i de justícia acollir amb dignitat els que busquen refugi, igual o més urgent és aturar-ne la gènesi.

Com actuarien avui pacifistes com Gandhi o Lanza del Vasto?

És molt difícil de saber què farien persones tan valentes i creatives. Sí sabem segur què no farien: ni bombardejarien, ni alçarien muralles, ni mirarien cap a una altra banda. Ni violència, ni indiferència. Probablement s'instal·larien entre ells per, des d'allà, poder veure les accions més convenients. Serien capaços d'arriscar la seva vida i això els donaria una gran autoritat moral. Segurament treballarien sobretot entre els mateixos refugiats, per trencar el seu aïllament, unir-los, cohesionar-los i així, units, dotar-los d'una força immensa. Sacsejarien les consciències, arrossegarien moltes altres persones i posarien en evidència, amb la seva bondat, la perversitat insuportable de la situació.

Quins altres reptes cal afrontar avui per avançar cap a una cultura de pau global?

La pau, igual que la guerra o la violència, és un resultat. Ens cal anar modificant les conviccions i millorant les situacions: educació per la pau i treball per la justícia. Mentrestant i simultàniament, avançar cap a un model diferent de seguretat, limitar la militarització i l'armamentisme, controlar la indústria, el comerç i el tràfic d'armes, reforçar i democratitzar les estructures de govern mundial, perfeccionar i dotar de forma suficient els instruments i mecanismes de resolució de conflictes... Molta feina.

Quin paper hi juga l'educació en la construcció d'un món menys violent?

Abans he esmentat el paper imprescindible de l'educació per la pau per modificar les conviccions, però convé insistir que és fora de l'escola on aquesta és més necessària. En una situació general de dèficit, amb una exaltació freqüent de la violència, l'escola és dels pocs àmbits que proclama uns valors que tant de bo fossin els predominants en el món exterior. Com diuen, "per educar un infant cal tota la tribu" i els infants tenen un sisè sentit per diferenciar allò que només funciona a l'escola d'allò que funciona a fora. Per aquest motiu, l'eficàcia de l'escola en solitari no pot ser la que voldríem, malgrat l'esforç il·loable de moltíssims educadors. Per tant, no és que haguem d'afluixar en les escoles, sinó intensificar molt més l'acció educativa sobre els adults, que són els responsables del que passa en el món.

Per què sovint la violència sembla una solució més "fàcil" i atractiva que les propostes que fa la cultura de pau?

La violència pretén anular els efectes sense modificar les causes. Això ho fa molt més atractiu en un món apressat, superficial i eficaçista. Modificar les causes és sempre un procés lent i costós. Però és l'única forma de resoldre els conflictes. La violència pot aportar "victòries", però no solucions. Per això malgrat les aparences, a més de ser una forma cruel i irracional d'afrontar els conflictes, no és ni eficaç.

Un desig.

A nivell global: que les persones puguin viure amb dignitat i en pau. Ja sé que això és un somni, que en som lluny, que això no serà una realitat demà, ni d'aquí un any, i que potser ni tan sols arribarà mai. Però també sé que podem millorar molt la situació actual i que cada millora ja val la pena.

A nivell personal, esforçar-me a que la meua vida i les accions de cada dia col·laborin a aquesta tasca apassionant, a ser creador de pau i felicitat al meu entorn més proper, sabent que aquesta és una aportació insubstituïble a un món en pau.